

fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till
stina.pettersson@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Angående promemorian Tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete

Er ref: Fi2021/04054

Svensk Handel, som är handelsföretagens intresseorganisation och företräder drygt 9 000 små, medelstora och stora företag med nära 300 000 medarbetare, får med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

Vanligtvis anställer handeln 130 000 personer varje år och många unga och utlandsfödda får sitt första arbete inom handelssektorn. 2020 präglades i stället av uppsägningar och permitteringar. Så inleddes dessvärre även 2021 och nu ser vi återigen förstärkta restriktioner som drabbar handelns omsättning.

Många kurvor pekade under hösten 2021 åt rätt håll, men det var då fråga om tillväxt och förbättringar från låga nivåer. Detta tydliggörs när man jämför med 2019 som det senaste mer normala året. Som exempel kan nännas att skohandeln hade en omsättning under tredje kvartalet 2021 som låg 20 procent lägre än samma kvartal 2019, den specialiserade livsmedelshandeln låg drygt 9 procent lägre än 2019 och klädhandelns omsättning låg 2,6 procent lägre än samma period 2019.

Den ökade smittspridningen och de skärpta restriktionerna kommer nu att bidra till att situationen för många av Svensk Handels medlemmars återigen försämras. Som ett tydligt exempel på effekten av restriktionerna kan nämnas att inom den svenska gränshandeln, som i normala fall omsätter cirka 28 miljarder kronor och bidrar till att skapa 7 200 arbetstillfällen i Sverige, rapporterar många handlare nu omsättningstapp på över 90 procent. Sammanfattningsvis kommer det finnas ett fortsatt behov av stöd för att rädda verksamheter och jobb inom handeln. Det är därför anmärkningsvärt att stödåtgärder inte går i samma takt som restriktionerna.

Synpunkter på utredningens förslag

I föreliggande promemoria föreslås att karenstiden om 24 månader i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete tillfälligt slopas. Den föreslagna ändringen innebär att arbetsgivare som mottagit stöd för korttidsarbete under perioden mars 2020 – september 2021 kan beviljas stöd enligt de ordinarie reglerna i lagen om stöd vid korttidsarbete.

Korttidsarbete har bidragit till möjligheten att rädda jobb och företagande genom pandemin. Det går dock inte att bortse från att korttidsarbete, även i den förstärkta utformningen, innebär att arbetsgivaren betalar en betydligt högre kostnad per arbetad timme. Exempelvis har en arbetsgivare med avtal om 80 procents permittering betalat 28 procent av lönen för 20 procent av arbetstiden. Det får konsekvenser för framför allt personalintensiva branscher såsom handel och besöksnäring, vilka också är de som drabbats hårdast av pandemins verkningar.

I de ordinarie reglerna för korttidsarbete som nu blir aktuella ökar kostnaderna för såväl arbetsgivare som arbetstagare betydligt. Detta då statens andel av lönekostnaderna under korttidsarbetet minskar från 75 procent till 30 procent och arbetsgivare och arbetstagare delar på resterande kostnad. Samtidigt ser vi att såväl smittspridning som restriktioner nu ökar snarare än avtar, och att det drabbar handelns företag.

Svensk Handels uppfattning är att de löneminskings- och ersättningsnivåer som gällde enligt det förstärkta regelverket gällande korttidsarbete bör återinföras åtminstone för tiden fram till sommaren. Den lägre ersättningsnivå som gäller enligt det ordinarie regelverket innebär en drastisk minskning av arbetsgivarnas möjligheter att tillämpa korttidsarbete framför uppsägningar, lönekostnaderna riskerar helt enkelt att fortsatt bli fortsatt för höga för att kunna bäras, och de högre nivåerna av löneminskning riskerar ha en alltför avhållande effekt på fackliga parters vilja att teckna överenskommelser om korttidsarbete även i fall där det skulle kunna rädda jobb.

Med det måste det framhållas att Svensk Handel ställer sig positiva till att karenstiden om 24 månader slopas men vi ställer oss samtidigt frågande till att det förstärkta regelverket gällande korttidsarbete inte upprätthålls som pandemistödåtgärd trots att vi med all tydlighet fortfarande befinner oss i pandemin.

SVENSK HANDEL

Mats Hedenström
Näringspolitisk chef

Ola Axelsson
Förhandlingschef

Henrik Ekelund
Näringspolitisk expert